

Nr 68

Av fröken **Liljedahl m. fl.**, om utredning rörande övervakning av alkoholskadade genom s. k. arbetsledare.

Det är med tillfredsställelse vi konstaterat att årets statsverksproposition, femte huvudtiteln, ger väsentligt ökade anslag till nykterhetsvården. De ökade anslagen gäller i huvudsak den slutna vården samt bidrag till kommunala nykterhetsnämnder.

De ökade spritvanor som blivit följden av motbokens borttagande har lett till i hög grad ökat spritmissbruk, som i många fall blivit förödande för den enskilde och hans familj och dessutom inverkat störande i arbetslivet. Samhällets åtgärder och möjligheter i nykterhetsvårdande syfte är fortfarande, trots alla hittills gjorda ansträngningar, långt ifrån tillfredsställande. Bristen på vårdplatser fördröjer ett återförande till sunda vanor för de alkoholskadade. En form för vård synes oss alltför litet beaktad. Det gäller den öppna vården. Såväl inom sjukvård som inom socialvård har man mer och mer insett den öppna vårdens stora betydelse. Den har visat sig vara överlägsen anstaltsvård på flera olika sätt och är i allmänhet ej så kostnadskrävande. I nykterhetsvårdsutredningens promemoria angående inackorderingshemmens betydelse inom nykterhetsvården framföres också, att denna vårdform är att betrakta som ett led i strävandena att effektivisera den öppna vården och minska behovet av anstaltsvård. Säkerligen finnes flera andra former för öppen vård genom vilka mycket skulle kunna vinnas. En viktig uppgift är att inpassa de alkoholskadade i arbetslivet.

På privat initiativ har man på sina håll ordnat med s. k. arbetsledare för alkoholskadade. Dessa har bl. a. till uppgift att övervaka att vederbörande person, som står under deras tillsyn, infinner sig på arbetsplatsen, att han ej förtär sprit under arbetstiden och att han efter arbetets slut återvänder till sitt hem utan att först göra ett eller flera krogbesök. Dessutom skall de tillse att av läkare givna ordinationer om behandlingar fullföljes. Denna övervakning har visat sig vara till hjälp och stöd för vederbörande. Även de på inackorderingshem intagna skulle med sådan hjälp kunna inpassas i allmänna arbetsmarknaden, vilket vore ytterst värdefullt såväl för den enskilde som för samhället. Svårigheten ligger främst i att få lämpliga personer att åtaga sig denna uppgift. Givetvis måste man räkna med att viss ersättning till dylika arbetsledare måste utgå. Det synes oss påkallat att statligt bidrag till sådan verksamhet må kunna utgå.

Med stöd av ovan anförda får vi härmed anhålla,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att nykterhetsvårdsutredningen må få i uppdrag att vidare utreda formerna för sådan verksamhet samt möjligheten av statligt stöd åt densamma.

Stockholm den 22 januari 1958

Elias Jönsson
i Jämtlands Sikås

Henning Carlsson
i Huskvarna

Edith Liljedahl
Johan Ö. Ågren

Nr 69

Av fröken **Karlsson m. fl.**, om ändring av laboratorsbefattningen i barntandvård vid tandläkarhögskolan i Malmö till professur i ämnet.

Tre år i följd har riksdagen behandlat motioner rörande ändring av laboratorsbefattningen i barntandvård vid tandläkarhögskolan i Malmö till professur i samma ämne.

Föregående år framhöll motionärerna bl. a. följande (motionerna I:34 och II:36):

»Med hänvisning till den bestämda mening som riksdagen två gånger har uttryckt om önskvärdheten av att en professur i barntandvård inrättas vid tandläkarhögskolan i Malmö, har det väckt stark förvåning, att Kungl. Maj:t ej heller i år framlagt förslag i ärendet. I tidigare motioner har skälen för den föreslagna ändringen utförligt redovisats. Vi vill emellertid här ytterligare understryka den betydelse som en utökning av undervisningen i barntandvård har för kampen mot karies, vår vanligaste folksjukdom, där utvidgad forskning kan ge viktiga rön. Genom att icke bevilja det blygsamma belopp som krävs för den föreslagna ändringen riskerar Sverige att komma i en undantagsställning på barntandvårdens område. Här kan erinras om att det exempelvis i Norge finnes en professur i barntandvård sedan ett kvartsekel tillbaka.»